

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA BISERICESCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPĂRĂRII ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

Cuvântarea

P. Sf. Episcop Grigorie al Aradului la deschiderea Adunării eparhiale, în 10 Mai 1931.

*Prea Cucernici Părinți,
Domnilor Deputați,*

Bucurie mare cuprinde astăzi inimile noastre, că ne-am putut întruni să desbatem problemele bisericeii noastre ortodoxe în întâiul an de domnie al scumpului și prea înălțatului nostru rege Carol al II-lea. Dacă fiecare am avea o sută de uși la inimile noastre, toate ar trebui să le deschidem și să săltăm de bucurie că iubitul nostru rege, întorcându-se acasă din pribegie, ni-a adus chezașia muncii și consolidării pe toate terenurile.

Cu prilejul urcării Sale pe tron, Maiestatea Sa a spus că este Regele care a împărtășit hrana, durerile și idealurile neamului nostru. Adăpându-și sufletul Său nobil la cultura românească și primind botezul Bisericeii sfinte ortodoxe, se cuminecă și azi din potirul credinței ortodoxe înfrățită cu cultura românească. În 21 Oct. 1930, la solemnitățile universității din Cluj, M. Sa a preaslăvit cultura spunând: „Cultura e întărirea slovei românești, reînvierea străbunelor dalini, împuternicirea credinței întru care au murit înaintașii noștri, chezașia că noi toți suntem nu numai munteni, moldoveni sau ardeleni, ci Români din țara moșilor și strămoșilor”.

M. Sa a dovedit că trebuie să trăim întru reînvierea străbunelor dalini, căci în timpul sfântului Post din anul acesta a postit, s'a împărtășit și cuminecat, arătând cum trebuie să facă fiecare fiu al neamului, în aceste vremuri, când suferințele materiale cot la cot cu cele sufletești activează la strecurarea deceptiilor în suflete.

M. Sa a arătat că nimic nu se poate pune în calea elanului spre culmile desăvârșirii. S'a împărtășit cu trupul și sângele Domnului ca să arate tuturor că prin voința lui Dumnezeu domnește, precum zice Psalmistul.

Maiestatea Sa cunoaște cuvintele Domnului spuse ucenicilor: „fără de Mine nu puteți face nimic” (Ioan 15 v. 5). Cu ajutorul lui Dumnezeu a intrat în slujba muncii prin cultură. La universitatea liberă din Vălenii-de-Munte în 1930 a declarat și a luat angajamentul: „de a fi un Vodă al culturii românești, cum a fost un Brâncoveanu”. Cu mândrie ne aducem deci aminte aici de preaiubitul nostru rege Carol II. ca prim-spriznitor al credinței ortodoxe străbune și domnitor prin muncă. Sf. Apostol Petru zice: „Pe rege să-l cinștiți” (I Petru 2 v. 17). Noi cinștim pe M. Sa fiindcă prin aceasta ascultăm de Dumnezeu, cinștim prin aceasta țara și cinștim Biserica, al cărei fiu smerit este, propagând ca nimeni altul religia muncii și a dinamismului moral.

Ca să vedeți că M. Sa în adevăr trăiește după Cuvântul Domnului, remarcăm aici, ca să știe toți fiii Bisericeii noastre, că pe vremea când era moștenitor al tronului, la fundatiunea Culturală Principele Carol a prezidat o mulțime de ședințe intime, în cari părintele Gala Galation citea din traducerea sa făcută Noului Testament. Am participat și eu la acele ședințe și cu mare emoție am ascultat părerile M. Sale asupra traducerii.

Pilda aceasta a M. Sale ne îndeamnă pe toți să citim cu osârdie Sf. Scriptură!

Onorată Adunare Eparhială, urmând pilda prea iubitului nostru Rege, mai ales intelectualii noștri vor alerga la potirul Sf. Cuminecături și vor sprijini munca Bisericeii: organizarea tineretului, bărbăților și femeilor, comitetele misionare, misiunile populare, pregătirea clerului, comitetele de pace, casele culturale etc.

Laicii sunt datorii a ne ajuta să creiem o ortodoxie cât mai activă și mai militantă. În acest scop am scris în anul acesta cartea Mea: „Credința care lucrează“, arătând că și laicii au chemări sublimе, menite a pregăti terenul pastorației și a asigura durabilitatea rezultatelor muncii pastorale. În înțelesul acesta mai general Sf. Petru grăește de o preoție sfântă, împărătească, menită a vesti bunătățile lui Dumnezeu (I. Petru 2 v. 9).

Fiecare laic aduce jertfe duhovnicești, ajutând la catehizație, în presă, în comitetele misionare și pe alte căi, pentru ca să fie de ajutor preoților. Deacea grăește apostolul de o preoție în sens general, de sigur nu de preoția propriu zisă, ci de apostolatul laicilor. Eu din tot sufletul apelez la iubiții mei intelectuali ca să pornească la muncă pe acest teren, ca să pregătim un popor ales, curat întru toate și atunci puțin teren va rămâne pentru critică. Multe se pot critica, mai ales când nu vovești să colaborezi, dar cel ce muncește și colaborează efectiv cu clerul nu are timp de critică. Jerșiți pentru pregătirea unui cler bun, dați-vă fiii voștri la teologie, căci și advocații, profesorii, inginerii, medicii, ba chiar și cei din corpul diplomatic au datoria să se gândească la fiii lor că ar putea fi buni preoți.

Dl. Gh. Mugur în o carte a sa ne arată ce este preotul.

„Preotul — e misionarul revelației cerești, sămănătorul cuvântului ieșit din marele foc al inimii lui Iisus... e omul tuturor, care e chemat ca martor, ca slujitor și ca suflet sfințit în cele mai solemne acte ale vieții omenești. Un om fără de care nici nu ne naștem nici nu murim; care te primește dela sânul mamei și nu te părăsește decât la groapă; care binecuvintează sau sfințește leagănul, patul conjugal, nășalia morții și cosciugul, un om pe care copilații se obicinuesc să-l iubească și să se teamă de el; un om pe care necunoscuții îl numesc părinte; un om înaintea căruia creștinii își duc mărturisirile lor cele grele, lacrămile cele mai secrete, un om care prin rostul lui e mângâietorul tuturor durerilor omenești; care vede bătând la ușa sa și pe bogat și pe sărac: cel bogat ca să lase tainuita lui milostenie, cel sărac să primească fără să se rușineze; un om care nefiind de nici un rang social, ține depotrivă de toate clasele, de clasele nevoiașе prin viața lui săracă ori prin umilința nașterii, de clasele înalte prin educația și știința lui; un om care știe toate, care are dreptul să spună tot.“

Am accentuat aceste cuvinte pentru a putea spune aici că preoțimea mea, în cea mai mare parte, corespunde întru toate acestei înalte chemări. Preoți, profesori, protopopi și consilieri, cu toții caută să-și facă datoria, ei sunt forțe active, vrednice de tot sprijinul moral și material.

Corpul nostru preoțesc va lucra și pe viitor cu tot mai multă însuflețire, văzând că are asigurată colaborarea laicilor. Aici amintim că Biserica noastră cu drept cuvânt dă ca pildă colaborarea marelui dascăl al neamului, reputatul istoric N. Iorga. Sf. Sinod în ședința din 20 Martie 1931 a hotărât ca și biserica noastră să comemoreze jubileul de 60 de ani al marelui apostol cultural în discursurile de deschidere al adunărilor eparhiale și în școlile teologice.

Istoria lumii sărbătorește numai personalitățile rășboinice, politice și artistice, dar biserica preamărește și valorile morale. Toți cugețătorii în mod teoretic preamăresc valorile morale, dar nu luptă pentru biruința lor. Românismul are fericirea să sărbătorească azi pe un luptător al valorilor morale permanente, pe dl. N. Iorga.

Acest mare român a știut că datoria este virtutea adevăratului român, însă ca să-și faci datoria ai nevoie de principii sigure, ca să vovești numai binele, să propagi numai adevărul, să rămâni constant în principiile tale. Smiles spune că cea mai mare putere a lumii este caracterul. Cu mândrie o spunem că dl. Iorga este unul din cele mai distinse caractere ale națiunii române, luptând pe teren cultural, social, literar cu voință fermă și constantă pusă în slujba unității neamului.

Fără patimi și interese personale a luminat nu numai pe cei de sus, ci și poporul de jos, a învățat pe toți cei umili prin revista „*Neamul Românesc pentru popor*.“ Pe cei de jos i-a învățat să-și cunoască neamul, scriind Istoria Românilor pentru popor, pe cei streini i-a învățat să ne cunoască, scriind în limbi străine. Pe toți ne-a învățat să ne cunoaștem Biserica, făuritoarea sufletului românesc. Adevărurile nu pot fi întemnițate și astfel din cartea: Istoria Bisericii române a dlui Iorga scoatem adevărul uitat de mulți că... „*mitropoliții, episcopii, egumenii și așa de adesea ori și smeriții călugări ori umiliții preoți de mir au dat poporului, ei singuri aproape, toată învățătura, au inzestrat neamul cu o limbă literară, cu o literatură sfântă, cu o artă în legătură cu gustul și cu nevoile lui, au sprijinit statul fără să lase a fi înghițiți de dânsul, au călăuzit neamul pe drumurile pă-*

mântului, fără a-și desface ochii dela cer și au ridicat mai sus toate ramurile gospodăriei românești, dând istoriei noastre cărțurari, calligrafi, sculptori în lemn, argintari, oameni de stat, ostași, mucenici și sfinți." (Istoria Bis. Rom. Văleni 1908 p. IV).

Dânsul a arătat în cartea „Sate și Preoți” că istoria Ardealului este o istorie de sate și de preoți. Dânsul este acela care cu credința primită dela biserica ortodoxă a trăit și trăește pentru știință, armonizând cele divine cu cele omenești. Dânsul, în cartea sa: Sate și mănăstiri, într'o accepție cu totul religioasă, numește pe Mihai-Viteazul Înainte-Mergătorul gloriei Românismului, arătând că e pătruns de puterea credinței și adâncimea nădejdei în învierea înălțătoare a Românismului.

Cade-se, deci, să credem și noi în Dumnezeu și Biserica lui, cu neclătită încredere în biruința binelui și adevărului sfânt. Dl. Iorga a desvelit trecutul nostru sub toate aspectele, concepția lui istorică nu este materialistă și practică, ci trăirea vie a momentelor unei epoci prin înțelegerea științifică a fenomenelor. Așa dară D-sa remarcă superioritatea gândului, așa cum și în dramele sale accentuază adevărul acesta. El pătrunde viu și clar ideile, faptele și oamenii, deoarece e călăuzit de inspirația credinței, așa cum în scrisul său se revela degetul lui Dumnezeu cu privire la pregătirea și desăvârșirea unității noastre naționale. Numai credința i-a dat perseverența în acțiunea de înălțare a neamului.

Credința a inspirat și sufletul distinsului nostru fruntaș bănățean Sever Bocu, pentru care voiu purta o vie recunoștință că a binevoit a restaura biserica din Lipova, dându-ne dovadă că iubește din toată inima biserica strămoșilor noștri.

Când am sfințit biserica din Lipova i-am spus dlui Bocu să nu aștepte recunoștință dela oameni, ci dela D-zeu. Dela Atotputernicul Părinte Ceresc va primi răsplata și dl. Vasile Goldiș, care ne-a ajutat anii trecuți să construim un etaj la edificiul Consiliului eparhial și să zidim câteva camere la reședință. Dumnezeu va răsplăti și domnilor prefecți de Arad și Timișoara, cari ne-au ajutat să construim și reparăm Biserici.

Este în adevăr inepuizabilă bogăția credinței fiilor distinși ai Bisericii și astfel nu avem motive să ne temem de numărul vrăjmașilor Bisericii. Această Biserică și-a învățat credincioșii să fie recunoscători. Odinioară zise Diogene că binefacerea îmbătrânește mai mult pe lume, căci de ea uită omul mai curând.

Adevărații fii ai Bisericii nu vor uita de binefacerile Bisericii, ci o vor sprijini din toate puterile.

În clipa aceasta deci noi, clerul și poporul, adunat pentru a decide de soarta unei părți a sfinței noastre Biserici ortodoxe române, suntem fericiți că avem modele de fii ai acestei Biserici. Chemăm deci pe toți să vină sub aripile acestei Biserici, căci nu este nici o religie care să se asemene sau să întrecă învățătura Bisericii creștine drept măritoare. Întrebăm aici: „s'a ivit vre-odată pe țărmlum lumii acesteia vr'o personalitate egală sau superioară lui Iisus Hristos? A înlipărit sau a lăsat cineva vre-o urmă așa de adâncă, vre-o lucrare așa de vie asupra omenirii, ca blândul Galilean?

A avut vr'un împărat cu numeroasele sale oștiri, înarmate cu săbii și lănci ascuțite, cu tunuri ale căror bubuituri imitează tunetele cerești, cu gloanțele oțelite, cari în noaptea întunecoasă lasă dări de foc, ca fulgerile cerești; a avut, zic, vr'un împărat, armat așa de mult și de perfecționat, vr'un succes așa de mare asupra omenirii, ca bunul Iisus, înconjurat numai de 12 ucenici — dintre cari unul L-a vândut pe 30 de arginți — nearmați decât numai cu puterea credinței, a minunilor, a dumnezeirii, învățaturii și a sfințeniei vieții?

Nici o religie n'a avut să dea peste mai multe piedici și suferințe, ca a bisericii creștine. Cu toate acestea învățătura creștină a ieșit biruitoare din toate luptele ce i-au fost declarate și a suportat, cu bărbăție și răbdare vrednică de admirat, toate durerile și suferințele în decursul veacurilor, care în loc să o slăbească au întărit-o; în loc s'o desrădăcineze, au replantat-o și printre asupritori, făcând-o să crească și să înflorească cu sângele martirilor. (N. Georgescu: Este folositoare religie creștină? p. 100).

Biserica ortodoxă română e încheșat sufletul neamului, a suferit, a nădăjduit, a îmbărbătat, a luptat, a iertat, a propovedit dragostea creștină, a vărsat bunătate în inimi, a vestit și va vesti voia Atotputernicului Dumnezeu pentru sfințirea și mântuirea oamenilor. Cu voia lui Dumnezeu din inimă curată vă zic: Bine-ați venit și deschid sestunea actuală a Adunării eparhiale a Aradului!

Citiți și răspândiți

„Biserica și Școala”

Zece Mai în Arad.

Ziua de 10 Mai din anul acesta a fost, pentru noi românii, praznicul pământului românesc cuprins între Nistru, Tisa și Dunăre. A fost prilej de reculegere cu privire la realizările și înfăptuirile noastre mari, pe terenul național. Căci numai așa mințile întunecate de patimi mărunte personale sau de partid, au putut să se ridice la măreția acestei sărbători naționale. Să amintim bunăoară că primul 10 Mai a fost când Domnitorul Carol I. a mers la Constantinopol, unde a făcut declarație de supunere față de Sublima Poartă. Iar la 11 ani după acest act de umilire, doboranții români au înfrânt împărăția dușmană. În 10 Mai anul 1881, Principatele române sunt așa de consolidate încât se proclamă ca regat. De atunci n'a trecut decât 50 ani. Însă 10 Mai, pe care îl sărbătorim în România de azi, cuprinde în sine și uniriile cele mari din 1918. Ele sunt apoteoza izbânzii străduințelor din trecut, și trebuia încadrate în cununa de lauri ce împodobesc sufletul românesc.

Dimineața la orele 10 s'a oficiat Te-Deum pentru M. S. Regele și fericirea neamului nostru la catedrală, de P. S. Sa Episcopul Grigorie, asistat de consilierii eparhiali și proșimea parohială. Au asistat autoritățile civile și militare în frunte cu d. general Bălăcescu și un grup de 30 ofițeri. Apoi public mult și în biserică și pe piață. S'au citit polihiroanele obicinuite pentru M. S. Regele, familia regală, P. S. Sa Episcopul Grigorie și guvern. În fine părintele Codreanu a ținut o vorbire cu care a biciuit îndolența intelectualilor conducători din Arad, cari nu țin la suprafață aici la granițe idea conștiinței naționale.

După serviciul religios, s'a trecut la parada militară pe care au privit-o zeci de mii de oameni. A impresionat f. mult ținuta deamnă și ostășească a soldatului nostru. Pe dinaintea tribunei, în care era P. S. Sa și autoritățile politice apoi prin fața dlor generali Bălăcescu și Vișoreanu, au defilat toate trupele din Arad.

După defilare a urmat recepția la Palatul Prefecturii. Seria cuvântărilor a deschis-o P. S. Sa Episcopul Grigorie, care a rostit următoarele:

Domnule General,

Domnule Prefect,

Bucuria zilei de 10 Maiu pentru generația noastră este de cea mai mare însemnătate. Bucuria trebuie cădată pe drumul drept al împlinirii datoriei, pe aripile credinței și ale muncii desinteresate. Prin împlinirea datoriei

lor patriotice au statornicit strămoșii noștri dinastia română în 10 Maiu 1866, prin patriotism s'a ajuns la proclamarea independenței în 10 Maiu 1877, prin muncă, jertfă și credință s'a ajuns la fericitul eveniment din 10 Mai 1881, când s'a încoronat domnitorul Carol I ca Rege al României. Prin sfânta datorie de român și mare viteaz a ajuns fericitul Rege Ferdinand I. ca la 10 Maiu să se pomenească de numele lui glorios în legătură cu desăvârșirea unității noastre naționale.

Noi, cei de astăzi, numai atunci prăznuim aceste evenimente cu mare bucurie, dacă suntem hotărâți a ne împreuna sufletește cu aspirațiile morale și culturale ale neamului. Noi, conducătorii de azi ai sufletului românesc, chiar dacă am vedea numai o aripă frântă a elanului nostru strămoșesc, avem datoria să păstrăm și să fortificăm integritatea sufletului românesc, îndrumându-l prin credință în Dumnezeu, iubirea de patrie și încrederea în puterea proprie, a aproapelui și a lui Dumnezeu.

Biserica noastră strămoșească, stând în perspectiva fericirii vremelnice și vecinice a națiunii române, propovăduiește progresul prin iubire, bunătate, dreptate, înfrânare, muncă desinteresată și supunere filască față de stăpânire. În aceste sentimente, Vă rugăm, Domnule Prefect și Domnule General să tălmăciți la Prea Înaltul tron al Majestății Sale iubitelui nostru Rege Carol al II-lea sentimentele noastre de vie grațitudine. Biserica de sub conducerea noastră, sub scutul lui Dumnezeu și sub ocrotirea M. Sale, va căuta să binecuvinteze toți pașii vieții Majestății Sale, ca Rege al credinței și al Muncii Culturale. Ea va căuta să sâdească numai trandafiri în grădina vieții Românilor și va răcori ca roua Ermonului sufletele însetate de adevăr și dreptate ale bunilor credincioși.

În acest înțeles Vă rugăm să binevoiți a fi și către Înaltul guvern al țării interpretul sentimentelor noastre omagiale, având în frunte pe apostolul culturii noastre dl N. Iorga.

Vom fi buni cetățeni, cinstitori ai tronului și ai vitezei armate, vom fi creștini buni, convinși, creștini din creștet până în tălpi, gata a ne jertfi pentru convulgerile noastre sfinte. În acest înțeles zicem din toată inima:

Trăiască M. Sa Regele Carol II-lea!

Trăiască armata Română!

Trăiască România!

A vorbit apoi scurt d. prefect Maicanescu. Au urmat urările de bine pentru Suveran și Patria română a diferitelor corporațiuni. La urmă a vorbit elocvent d. general Bălăcescu,

spunând că armata română, care se bucură de simpatia cetățenilor din acest oraș, este gata să se sacrifice în tot momentul pentru patrie și Tron.

După masă a avut loc la Palatul Cultural festivalul artistic al Despărțământului Astei. Sala a fost arhitecturală. A vorbit dl. prof. Eduard Găvănescu, arătând istoricul zilei de 10 Maiu. Au contribuit la succesul deplin al serbării: corul elevelor Șc. normale de fete, minunat dirijat de Dșoara Lepa Dora, corul teologilor. Dansurile naționale ale elevelor Școlii normale au stârnit ropote de aplause. Au spus frumos versuri H. Vișoiu student teolog și un soldat, a cântat cu multă școală dl. Const. Ursulescu acompaniat la pian de dl. Dr. Aurel Botiș. Se cuvine laudă dlui Sft. Ioniță pentru felul artistic cum a fost executată de către Muzica Reg. 93 Inf. Mălțătoarea rapsodie românească de Fotino. Festivalul a reușit în mod strălucit.

Seara a avut loc procesiunea cu torțe și facle, ca în toți anii.

Adunarea eparhială.

P. S. Sa Episcopul nostru Dr. Grigorie Gh. Comșa a deschis Adunarea eparhială Aradului în Duminica Samaritencii, adică în 10 Maiu, la orele 4 după masă. Aceasta pentru motivul că înainte de masă s'au desfășurat serbările împreunate cu prăznuirea zilei de 10 Maiu.

Înainte de masă după sf. liturghie P. S. Sa părintele Episcop, asistat de mai mulți deputați-protopopi din Adunarea eparhială, a servit în biserică catedrală Chemarea sf. Duh, când printr'o impresionantă rugăciune citită Ingenunchi, P. S. Sa a cerut ajutorul și binecuvântarea lui Dumnezeu asupra lucrărilor, pe cari Adunarea eparhială este chemată să le rezolve.

După masă la ora 4 P. S. Sa Episcopul Grigorie, într'o atmosferă sărbătorească, a deschis adunarea eparhială în sala festivă a Seminarului prin vorbirea profundă și frumoasă ce o publicăm în fruntea acestui organ. Pe lângă deputați prezenți în număr destul de mare, la masa prezidențială a luat loc și d. General Bălăcescu sosit aici cu dl colonel Manafu. Când P. S. Sa părintele Episcop a pomenit în discursul de deschidere numele M. Sale Regelui, deputații și publicul prezent a erupt în urale frenetice. Asemenea s'a făcut urări de simpatie și d-lui prim-ministru N. Iorga. La fine P. S. Sa aduce elogiile armatei noastre cu privilegiul împlinirii una sută de ani dela înființarea acestei

instituții naționale. P. S. Sa salută pe dl. general Bălăcescu și urează scumpelor noastre armate să fie și pentru mai departe chezașia existenței noastre în România mare și la necesitate să fie împodobită de laurii gloriei străbune. Asistența face manifestații de simpatii pentru armata română.

La fine s'au împărțit actele diferitelor comisii, iar Luni în 11 Maiu la 10 ore, Adunarea eparhială a intrat în miezul lucrărilor. S'au citit și pus în discuție raportul secției bisericesti despre activitatea acelei secții și a preoțimii în anul 1930. Din discuțiile ținute la un nivel ridicat, s'a constatat faptul îmbucurător că, activitatea pastorală a preoțimii noastre se intensifică an de an sub mânaștra conducere a P. S. Sale Episcopului Grigorie.

Din desbaterile ce au urmat asupra multor obiecte puse la ordinea zilei relevăm că s'a decis:

1. Înființarea școlii de cântăreți bisericesti încă la începutul anului școlar 1931/1932.
2. Școala normală de băieți „Dimitrie Țichindel” să fie decretată de Corpurile Legiuitoare ca monument istoric și să fie pusă sub jurisdicțiunea bisericești.

3. Biserica ortodoxă își susține și pe mai departe dreptul de a susține școlile confesionale.

4. Cu privire la „Oastea Domnului” P. S. Sa părintele Episcop a fost rugat să vegheze ca organizațiile multe, ce această „Oaste” o are în satele noastre, să funcționeze în cadrele și ritmul organizațiilor noastre bisericesti.

5. S'a decis să se facă un demers demn la guvernul Țării, în care să se ceară ca Biserica ortodoxă să fie subvenționată din partea statului în conformitate cu poziția și serviciile mari pe cari le-a adus și le aduce patriei noastre.

6. S'a decis la propunerea părintelui Ciuhandu ca să se ceară sf. Sinod să ridice între sfinții bisericești noștri ortodoxe pe martirii cari și-au jertfit viața întru apărarea ortodoxiei românești față de unația cu care se intenționa maghiarizarea poporului român din Ardeal și părțile ungurene.

Marți la amiază, Adunarea eparhială, terminându-și agendele P. S. Sa Episcopul Grigorie, în cuvinte bine-simțite, mulțumește deputaților acestui parlament bisericesc, pentru interesul viu și participarea activă la desbaterile ce s'au făcut; îi roagă cu dragoste de părinte bun să ducă în satele eparhiale solia păcii creștine și iubirea ferbinte către biserică noastră națională. Se mai pune în vedere ca toți să se înroleze ca apostoli laici, la munca grea ce P. S. Sa o duce contra sectelor, cari au ca scop

final dărâmare sufletului. românesc aici la fruntariile de vest ale scumpei noastre patrii. Termină făcând urări de bine M. S. Regelui nostru Carol II și înflorirea bisericii și națiunii române, declarând sesiunea pe anul 1931 de închisă.

În numele deputaților a vorbit d. Inspector Iosif Moldovan, care cu consentimentul tuturor a constatat că dacă discuțiile s'au ținut în Adunarea eparhială din anul acesta la un nivel așa de avansat, meritul este al P. S. Sale părintelui Episcop Grigorie, care a condus ședințele Adunării cu tact deosebit. Și fiindcă P. S. Sa tocmai în ziua de azi 12 Maiu, împlinește 42 ani, Adunarea eparhială, prin dl Moldovan aduce elogii de stimă și iubire înaltului prelat, rugând pe Dumnezeu să-i dea putere de muncă ca să conducă la triumf Biserica noastră. Se fac ovații de călduroase simpatii P. S. Sale.

Notăm aci că în cursul ședințelor, deputații sinodali au fost invitați la masa P. S. Sale părintelui Episcop.

SUMARELE

sesiunii ordinare din anul 1930 a Adunării Eparhiale ținută la 10—12 Maiu 1930.

Ședința I.

ținută la 10 Maiu 1931, începând cu orele 16 din zi.

Președinte: Prea Sf. Sa Episcopul Eparhial *Dr. Grigorie Gh. Comșa*.

Secretar: *Dr. Nicolae Popovici*.

1. Sesiunea ordinară din anul 1931 a Adunării eparhiale din eparhia ort. română a Aradului, convocată de P. S. Sa Episcopul *Dr. Grigorie Gh. Comșa* cu adresa de convocare Nr. 2566/931 (anexa A) pe ziua de 10 Maiu 1931 s'a deschis cu următoarea solemnitate:

La orele 9 a. m. s'a oficiat în Biserica Catedrală sf. Liturghie împreună cu serviciul de mulțumire întru preaslăvirea zilei de 10 Mai și cu chemarea Duhului Sfânt, la care au asistat onorați membri ai Adunării eparhiale.

2. La orele 16 din zi membrii Adunării eparhiale s'au întrunit în sala festivă a Academiei teologice, rânduită drept local unde să se țină ședințele Adunării eparhiale.

3. P. Sf. Sa Părintele Episcop *Dr. Grigorie Gh. Comșa*, prezentându-se în localul Adunării și ocupând scaunul prezidial, rostește următoarea cuvântare:*)

*) S'a publicat în altă parte a revistei noastre.

Adunarea primește cuvântarea P. Sf. Sale cu entuziaste aclamații.

4. P. Sf. Sa Păr. Episcop relevând în cuvinte pătrunzătoare că în anul curent se împlinesc 100 de ani dela organizarea Armatei noastre, salută călduros pe dl General Bălăcescu, reprezentantul Armatei, care este prezent la ședința Adunării Eparhiale.

Adunarea Eparhială se asociază prin vll aclamații la salutul P. Sf. Sale.

4. Secretar al ședinței se desemnează *Dr. Nicolae Popovici*.

5. Părintele Arhim. Policarp Morușca face propunerea iar Adunarea eparhială primește cu ovații să se expedieze M. Sale Regelui Carol II-lea următoarea telegramă omagială:

Majestății Sale Regelui Carol II.

București

Reprezentanții clerului și ai poporul din Eparhia Aradului, întruniți în adunare anuală, prezintă Majestății Voaste cele mai respectuoase omagii, asigurându-Vă că prin credință și muncă vor fi stâlpii devotați ai Tronului și Patriei.

Episcopul **Grigorie**,
președintele Adunării.

6. Cătinându-se apelul nominal se constată prezența următorilor deputați: Gheorghe Andraș, Gherasim Andru, Dr. Teodor Babuța, Dr. Eugen Beleş, Iuliu Bodea, Dr. Anton Bogdan, Dr. Teodor Botiș, Ioan Chera, Dr. Dimitrie Chiroiu, Dr. Aurel Cioban, Dr. Pompil Cioban, Dr. Ștefan Cirolan, Dr. Gheorghe Ciuhandu, Dr. Ioan Doboșan, Ioan Georgia, Adam Groza, Dr. Ioan Groza, Dr. Aurel Grozda, Dr. Adam Iancu, Dr. Ioan Jucu, Cornel Lazar, Mihai Lucaș, Traian Mager, Dr. Mihai Mărcuș, Petru Marșieu, Iosif Moldovan, Dr. Emil Monța, Policarp Morușca, Dr. Mihai Nicula, Dr. Pavel Obădean, Mihai Păcățian, Ioan Popovici, Dr. Nicolae Popovici, Remus Rafiroiu, Axentie Secula, Dr. Patricle Țiucra, Traian Vațian și alexandru Vlad.

Fiind prezenți 38 deputați, înaltul prezidiu declară că Adunarea Eparhială, în înțelesul regulamentului intern, este capabilă de a aduce hotărâri valide.

7. Își prezintă credenționalele următorii noui aleși deputați: Iuliu Bodea, Traian Mager și Remus Rafiroiu.

Se dau comisiunii de validare.

8. La ordinul înaltului prezidiu se prezintă actele intrate la Adunarea eparhială și anume:

ACTE INTRATE

1. Raportul general al Consiliului eparhial plenar Nr. 2933 | 931 despre gestiunea anului 1930.

2. Două cereri privitoare la strămutarea sediului protopopiatului Belinț, Nr. 3583 | 930, și Nr. 2548 | 931.

3. Raportul special al Consiliului eparhial — secția bisericească Nr. 2931 | 931 referitor la modificare unor art. din statutele fondului eparhial de pensionare al preoților.

Se dau comisiunii organizatoare.

1. Raportul general al Consiliului eparhial — secția administrativă bisericească — Nr. 2661 | 931 despre gestiunea anului 1930.

2. Raportul special al Consiliului eparhial — secția administrativă bisericească — Nr. 2632 | 931 privitor la modificarea concluziunii Nr. 84 | 1910 al sinodului eparhial în privința îndreptării candidaților de preoți de a recurge la parohiile urbane și rurale.

3. Raportul special al Consiliului eparhial plenar Nr. 2747 | 931 cu privire la inactivarea școlii de cântăreți bisericești.

Se dau comisiunii bisericești.

1. Raportul general al Consiliului eparhial — secția culturală — Nr. 2775 | 931 asupra gestiunii anului 1930.

2. Raportul special al Consiliului eparhial Nr. 2462 | 931, prin care se comunică ordinul Sf-lui Sinod de a sărbătorii pe dl prof. N. Iorga.

3. Raport special al Consiliului eparhial — secția culturală — Nr. 2374 | 931 în chestia controlului învățământului religios.

4. Raport special al Consiliului eparhial — secția culturală — Nr. 2578 | 931 privitor la casele culturale din eparhie.

5. Raport special al Consiliului eparhial — secția culturală — Nr. 2768 | 931 asupra misionarismului în eparhia Aradului.

6. Raport special al consiliului eparhial — secția culturală — Nr. 2769 | 931 referitor la „Oastea Domnului“.

7. Raport special al Consiliului eparhial — secția culturală — Nr. 2745 | 931, cu privire la bibliotecile din eparhie.

Se dau comisiunii culturale.

1. Raport special al Consiliului eparhial — secția economică — Nr. 2834 | 931 privitor la gestiunea anului 1930.

2. Raport special al Consiliului eparhial — secția economică — Nr. 1761 | 931 asupra socoților fondurilor și fundațiilor eparhiale.

3. Raportul special al Consiliului eparhial

— secția economică — Nr. 2959 | 931 cu privire la majorarea contribuției eparhiale.

4. Raportul special al Consiliului eparhial plenar Nr. 2914 | 931 în privința augmentării fondului de pensii al funcționarilor.

Bugetul Consiliului eparhial pe anul 1931, înaintat cu Nr. 2844 | 1931 al Consiliului eparhial — secția economică.

Se dau comisiunii economice

1. Rapoartele speciale al Consiliului eparhial Nr. 3416 | 930, Nr. 3684 | 930, Nr. 2153 | 931 prin cari se înaintează actele electorale referitoare la alegerea unui deputat din cler în cercul Buteni, și a câte unui deputat mirean în cercurile Ineu Birchiș și Hălmagiu.

Se dau comisiiei de validare.

9. Se prezintă cererile de concediu ale deputaților Antoniu Mocioni, Vasilie Goldiș, Dr. Lucian Georgevici și Dr. Coriolan Balta pentru durata sesiunii întregi și a deputatului Dr. Ioan Jucu pe restul sesiunii.

Concediile cerute se aprobă.

10. Terminându-se ordinea de zi a ședinței prezente, înaltul prezidiu anunță ședința următoare pe 11 Maiu a. c. orele 10 din zi, când se vor pune la ordinea zilei rapoartele comisiunii bisericești și ale celei economice.

Cu aceasta ședința se ridică la orele 17 din zi.

Președinte.

(ss) Dr. Grigorie Gh. Comșa

Secretar

(ss) Dr. Nicolae Popovici

Ziua nașterii P. S. Sale Episcopului Grigorie.

Miercuri în 13 Mai 1931 s'au împlinit 42 de ani dela nașterea P. S. Sale Episcopului nostru Grigorie. Cu aceasta ocaziune funcționarii episcopiei noastre, profesorii dela Acad. teologică precum și reprezentanții parohiei din Arad, s'au prezentat în corpore la Reședința episcopescă ca să felicite pe înaltul prelat. P. S. Sa părintele Episcop, care avea obiceiul să-și sărbătorească ziua nașterii retras în meditații, rugăciuni și muncă, a fost surprins de atențiunea celor mai de aproape colaboratori ai P. S. Sale. Felicitările s'au făcut în saloanele Reședinței: Părintele consilier M. Păcățian a fost grăitorul care a amintit de pacostea sectetelor religioase, cari se încuibaseră pe corpul eparhiei noastre ca o pecingine. Provedința divină a adus la vreme în scaunul episcopiei noastre pe omul pregătit ca să ducă lupta cu

acești dușmani ai bisericii și neamului nostru. Asigură pe P. S. Sa de stima și iubirea eparhiei și roagă pe Dumnezeu să-i țină forțele uimitoare de muncă până la adânci bătrânețe, ca să fie stâlpul de foc care va curăți Biserica românească de erezia unor filii ce au uitat credința și virtuțile strămoșilor noștri.

Plăcut surprins, P. S. Sa părintele Episcop arată că tot ce-a făcut și va mai face pentru biserica noastră, este emanat din iubirea ferbinte ce-o are pentru neamul românesc și biserica sa. Roagă preoțimea și pe cei prezenți să-i dea și pe mai departe concursul ca să poată trece peste îndoririle și nădejtile ce eparhia și peste tot ce îl cunosc dorul de muncă, leagă de persoana P. S. Sale.

Oaspeții au fost apoi invitați la gustare.

Comunicat.

Onor. Minister al Instrucțiunilor Publice și al Cultelor, cu adresa Nr. 45.705/4762 din 30 Aprilie a. c. ne aduce la cunoștință că în bugetul anului în curs nu s'a mai prevăzut fond pentru plata preoților suplینitori, respective pentru preoții cari, pe lângă parohia lor, mai administrează și altă parohie.

Ceeace comunicăm Cucernicilor Preoți spre știre.

Arad, 6 Maiu 1931.

† Grigorie,
Episcop.

Publicație de licitație.

În baza aprobării V. Consiliului Eparhial Nr. 2604/1931, referitor la zugrăvirea, pictarea și auritura sfintei biserici ort. române din Pecica, se publică licitație minouendă ca oferte închise, pe ziua de 1 Iunie a. c. orele 11 a. m. în localul oficiului parohial, pe lângă următoarele condițiuni:

1). Planul, devizul și condițiunile se pot vedea la oficiul parohial-Pecica.

2). Concurenții vor înainta deodată cu oferta și vadul de 10%, după suma oferită, până la 1 Iunie 1931, ora 4 p. m. și vor prezenta dovada dela Comisiunea Monumentelor istorice despre îndreptățirea de a putea picta biserica, iar pentru auritură vor arăta brevetul legal.

3). Consiliul paroh. își rezervă dreptul de a încredința lucrările aceluia dintre concurenți, în care va avea mai multă încredere.

4). Pentru participările la licitație nu se pot pretinde nici un fel de spese.

Pecica, la 17 Maiu 1931.

Consiliul paroh. ort. rom.
Pecica.

INFORMAȚIUNI.

Principesa Ileana s'a logodit. M. S. Regele a primit Miercurea trecută o telegramă de la Friburg am Brisgau din Germania, anunțându-se logodna A. S. R. Principesa Ileana cu A. S. Arhiducele Anton de Habsburg. Tinerii s'au cunoscut mai de mult. Acum de curând Arhiducele Anton a făcut o vizită Reginei Maria și Principesei Ileana, în timpul când se aflau în călătorie în Franța, la marea ducesă Ciril, sora M. S. Reginei Maria. Cu prilejul acesta s'a hotărât logodna. Arhiducele Anton de Habsburg-Lorena aparține liniei Toscana. Sunt două linii ale casei de Habsburg: Linia de Austro-Ungaria și linia Toscana. Arhiducele s'a născut în Martie 1901, a implinit de curând 30 ani. E fiul Arhiducelui Leopold Salvator și al Principesei Blanca de Castilia, Principesă de Bourbon. Locuința părinților și a tânărului Arhiduce este la Barcelona (Spania). Arhiducele Anton este al 7-lea dintre cei 10 copii ai Arhiducelui Leopold Salvator. Se crede că tinerii logodnici vor veni în țară odată cu M. S. Regina Maria. La București va avea loc o serbare în palatul regal dela Cotroceni, cu prilejul căruia se vor prezenta felicitări. Căsătoria va avea loc în prima jumătate a Iunei Iunie. Este mai mult ca sigur că această căsătorie va avea loc la București.

M. S. Regina Maria rănită. Din Milano se vestește că M. S. Regina Maria a României era să cadă jertfă unei nenorociri, în apropiere de lacul Como. M. S. Regina se dusese să viziteze o peșteră. Pe când cobora în peșteră a alunecat și a căzut dela o înălțime destul de mare. Din nenorocire s'a ales numai cu câteva răni la piciorul drept.

Personale P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie a plecat Miercuri în 13 Mai a. c. după masă la București, unde împreună cu I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae și alți prelați vor cere noului guvern să modifice bugetul cultelor așa fel, ca să se facă dreptate Bisericii ortodoxe. Știm că Biserica noastră a fost foarte neîndreptățită de guvernul național-tărnist. Dela București, P. S. Sa s'a reîntors Luni în 18 Mai a. c. iar Miercuri în 20 Mai, a plecat la Timișoara pentru sărbătoarea de Ziua Eroilor, care se ține Jol în 21 Mai la Înălțarea Domnului.

Fost învățătoare, în etate, caută post de econoamă. Adresa: Augustina V. Ardelean, Coșteiu Mare Nr. 34, jud. Severin.